

Finansdepartementet
Postboks 8009 Dep.
0030 OSLO

Oslo, 25.05.2020
Vår ref. 20/957-6
622.2/MAWA
Deres ref. 15/763

Høring - Forslag til kildeskatt på renter og royalty mv.

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til departementets brev av 27. februar 2020 angående ovennevnte.

Flernasjonale selskapers overskuddsflytting er en hovedutfordring for det norske skattesystemet. Når flernasjonale selskaper organiserer seg bort fra skatt, svekker det konkurransevilkårene for nasjonale, små- og mellomstore bedrifter. Dermed utfordres skattesystemets prinsipp om *nøytralitet*. Også hensynet til *fordeling* rammes. Både fordi balansen mellom arbeidstakere og kapitaleiere forrykkes når eiere kan flytte verdier ut av landet før verdiskapningen fordeles gjennom lønnsoppgjør. Og fordi et smalere skattegrunnlag gir lavere skatteinntekter, som svekker finansieringen av velferdsordninger som er viktige for å motarbeide økonomiske og sosiale forskjeller. Overskuddsflytting svekker også overskuddsbeskatning som egnet skattegrunnlag. Alternativet som presser seg fram i mange land med lignende utfordringer, er ordninger som i mindre grad ivaretar skattesystemets hensyn til *effektivitet*.

LO mener at den politiske innsatsen for å stoppe overskuddsflytting må intensiveres, og innføring av kildeskatt på renter og royalty er et viktig skritt i riktig retning. Det er imidlertid en bekymring at begrensninger i utformingen blir så store at skatten ikke vil fungere tilstrekkelig etter hensikten.

Nærstående foretak

Departementet foreslår at kildeskatten bare ilegges betalinger til nærstående foretak. LO støtter ikke en slik begrensning, og mener det vil være vanskelig å trekke et riktig skille mellom nærstående og ikke-nærstående på en konsistent måte. LOs primære holdning er derfor at hjemmelen for kildeskatt skal gjelde generelt, slik det opprinnelige forslaget også var fra skatteutvalget.

Subsidiært er LOs vurdering at den videste definisjonen av interessefellesskap i skatteloven må legges til grunn (§ 13-1) når nærstående foretak skal defineres. Denne definisjonen er generell og innholdet i den kan videreutvikles gjennom rettspraksis, i tråd med at teknologien utvikler seg og nye metoder for å oppnå kontroll over selskaper blir tilgjengelige. Krav om direkte eller indirekte eierskap eller kontroll med minst 50 pst. som i skatteforvaltningsloven § 8-11 gir et stort rom for tilpasning, for eksempel gjennom bruk av finansielle instrumenter eller strukturering av selskaper på en slik måte at formalitetene ikke lenger gjenspeiler hvem som reelt sett har kontroll.

Kontrakter i mange ledd kan tilsøre hvor kontrollen over et selskap egentlig befinner seg. Som juristen Linn Anker Sørensen skriver (Financial Engineering as an Alternative Veil for the Corporate Group,

Landsorganisasjonen i Norge

Torggata 12, N-0181 Oslo E-post: lo@lo.no www.lo.no Telefon: +47 23 06 10 00 Organisasjonsnummer: 971 074 337
Kontonr.: 9001 07 00182 Faktura på e-post: 971074337@autoinvoice.no Elektronisk faktura (EHF): 9908:971074337

2016): «Dermed kan dette legge til rette for ugjennomtrengeligheten og bruken av lovlig strukturering for å omgå juridiske forpliktelser og betalingsforpliktelser».

Det vises til LOs hørings svar om begrensning av rentefradraget (10.09.19), der dette poenget utdypes og LO konkluderer med at «Norge trenger et regelverk som definerer hva et konsern er, som er tilstrekkelig fleksibelt og som gir mulighet til å vurdere konserner skattemessig som en samlet enhet. Mulighetene selskapsretten gir til å strukturere selskaper må henge bedre sammen med skattelovgivningen. I dag er dette to områder av lovgivningen som sjelden settes i sammenheng. Arbeidet med å få dette på plass bør starte snarest.»

EØS-retten og inngåtte skatteavtaler

LO deler skatteutvalget og departementets syn om at kildeskattordningen bør gå så langt som EØS-avtalen tillater. Departementets forslag innebærer at mottakere av rente- og royaltybetalinger innenfor EØS kan velge mellom ileggelse av kildeskatt på bruttobetalingen eller internrettslig beskatning med fradrag for kostnader. Dette er en god løsning, så lenge det kun er kostnader som knytter seg til det aktuelle leie- eller låneforholdet som kan komme til fradrag. LO ser det som svært positivt at departementet har utformet et forslag som treffer rente- og royaltybetalinger til EØS-området. Alternativet ville vært en kildeskatt med langt svakere effekt, ettersom brorparten av overskuddet fra Norge flyttes til nettopp EØS-land (jf. Tørsløv, Wier og Zucman, 2020).

Som også departementet påpeker, gir skatteavtalene som Norge har inngått med andre land i liten grad adgang til å ilegge kildeskatt på renter eller royalty. En norsk internrettslig hjemmel for kildeskatt vil derfor på kort sikt ikke kunne benyttes overfor selskaper hjemmehørende i disse landene. Dette har sammenheng med at det til nå har vært norsk politikk at inngåtte skatteavtaler ikke skal åpne for slik kildeskatt. LO mener at en konsekvens av innføringen av internrettslig hjemmel for kildeskatt må være at Norge tar initiativ til reforhandling av dette punktet i inngåtte skatteavtaler. Det samme gjelder der inngåtte skatteavtaler innebærer redusert skattesats på kildeskatt.

Begrensning på mottaker av betalingen

Departementet foreslår at kildeskatt på royalty ikke skal være begrenset til betalinger som gjøres av skattyter til en mottaker i lavskatteland. LO deler departementets vurdering. Formålet med kildeskatten må være å hindre overskuddsflytting, også til land som faller utenfor definisjonen på lavskatteland.

En slik begrensning bør, etter LOs syn, heller ikke gjelde når det gjelder kildeskatt på renter. LO støtter dermed vurderingen fra skatteutvalget, som foreslo at også kildeskatt på renter bør gjelde generelt uten avgrensninger mot visse typer betalinger eller skattytere. Kildeskatten bør ilegges det rentebeløpet som faktisk betales til utenlandsk mottaker, uavhengig av den skattemessige behandlingen av rentekostnadene hos norsk låntaker etter rentebegrensingsregelen.

Ønsket om at kildeskatten bør gjelde generelt forsterkes av at det ifølge departementet vil være vesentlig mer krevende for den trekkpliktige å konstatere at mottakeren er hjemmehørende i lavskatteland utenfor nærstående situasjonen.

Valg av sats

Den skattemessige gevinsten av overskuddsflytting ut av Norge kan potensielt være opp mot 22 prosent av rente- eller royaltybetalingen, tilsvarende selskapsskattesatsen. Som departementet

presiserer, bør kildeskattesatsen i utgangspunktet være den samme som selskapsskattesatsen i Norge dersom en fullt ut skal motvirke overskuddsflytting. Kildeskatt er imidlertid en skatt på bruttobeløp uten fradragsrett for de tilknyttede kostnadene. Dette taler for å legge satsen noe lavere enn 22 prosent. Departementets forslag på 15 prosent er likevel vel lavt, og en sats som ligger i det nedre sjiktet av kildeskattesatser i andre land. LO anbefaler at satsen settes noe høyere enn i forslaget fra departementet.

For øvrig støtter LO i hovedsak departementets vurderinger, herunder at det ikke bør innføres et terskelbeløp for når kildeskatteplikten oppstår.

Innføring av en generell kildeskatt, slik LO anbefaler, vil gi grunnlag for bedre statistikk og mer informasjon om overskuddsflytting. Denne informasjonen er av offentlig interesse, og LO ber om at det utarbeides statistikk med jevnlig publisering over rente- og royaltymbetalinger til utlandet og etter egnet landgruppering.

Med vennlig hilsen
LO Norge

Peggy Hessen Følsvik
(sign.)

Roger Bjørnstad
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.